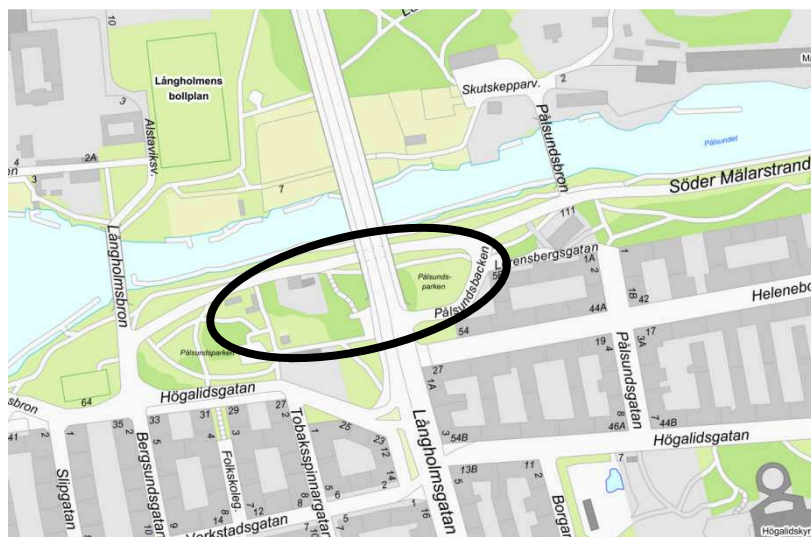

Laga kraft 2016-01-04

**Planbeskrivning
Detaljplan för del av fastigheten
Södermalm 3:1 m fl i stadsdelen Södermalm,
Dp 2014-08768**

Planområdets ungefärliga läge markerat med svart oval.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Inledning

Handlingar

Planhandlingar

Planförslaget består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH 2000. Till planen hör denna planbeskrivning.

Övrigt underlag

- *Cykelplan* (Stockholm stad, 2012)
- *Cykelåtgärder Söder Mälarstrand, dubbelriktad cykelbana*, (Granskningshandling, Grontmij, 2013-08-30)

Medverkande

Ärendet har handlagts av Torbjörn Johansson, planarkitekt på stadsbyggnadskontoret, med konsultmedverkan av Lisette Calleberg och Lisa Rehnström på WSP Stadsutveckling.

Planens syfte och huvuddrag

Trafikkontoret har ansökt om planändring för att förbättra cykelstråket längs Söder Mälarstrand och Pårsundsbacken i enlighet med Stockholms cykelplan 2012. Detaljplanen syftar till att möjliggöra förbättring av cykelstråket längs Söder Mälarstrand och Pårsundsbacken. För att uppfylla de krav på framkomlighet som ställs i cykelplanen behöver parkmark tas i anspråk till förmån för gatumark. Förslaget innebär att delar av Söder Mälarstrand får en ny dubbelriktad cykelbana och Pårsundsbacken får en ny dubbelriktad cykelbana med gångbana. Förbättring av cykelstråket omfattar en mycket längre sträcka än vad som behandlas i denna detaljplan.

Plandata

Läge, areal, markägoförhållanden

Planområdet är beläget längs Pårsundsbacken och Söder Mälarstrand och berör del av fastigheterna Södermalm 1:23, 3:1, 3:15 och 3:16. Längs Söder Mälarstrand ligger planområdet på var sida om Västerbron och avgränsas i väster cirka 60 meter från Långholmsbron och i öster cirka 80 meter från Pårsundsbron. Längs Pårsundsbacken följer planområdet huvudsakligen kanten av Pårsundsparken, men med visst intrång i parken, och avslutas när den når Långholmsgatan. Planområdet omfattar knappt 0,4 ha. Staden äger marken inom planområdet.

Planområdets ungefärliga avgränsning.

Tidigare ställningstaganden

Regionplan

Söder Mälarstrand är utpekad som regionalt cykelnät i RUFS 2010. Syftet är att successivt förbättra det regionala cykelnätet. Nätet har stor betydelse för längre cykelresor.

Översiktsplan

Cykel som transportmedel är ett fokusområde i översiktsplanen. Projektet följer översiktsplanens planeringsinriktning om att gående och cyklister ska ges goda förutsättningar i hela Stockholm.

Detaljplan

Gällande detaljplan för planområdet är stadsplan P1 7864A, laga kraft 1987, vilken anger gatu- och parkmark inom berört område.

Riksintressen

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § MB, Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115).

Cykelplan 2012

Stockholms cykelplan 2012 antogs av kommunfullmäktige i februari 2013. Cykelplanen identifierar viktiga cykelstråk samt anger utformningskrav för dessa.

Utsnitt från stadens cykelplan där det framgår att berörda sträckor har högsta prioritet, röd färg. Planområdet markerat med svart streckad oval.

Förutsättningar

Gator och trafik

De gator som berörs av planförslaget är delar av Söder Mälarstrand och ena sidan av Påsundsbacken.

Biltrafik

Söder Mälarstrands körbana har ett körfält i vardera riktningen med en bredd på mellan 7-11 meter. Ovanför Söder Mälarstrand passerar Västerbron. Strax söder om körbanan finns en rad med bropelare och ytterligare cirka 11 meter söderut finns ännu en pelarrad. Utmed Södermälarstrand, på fastigheten Lorensberg 1 som ligger direkt söder om Söder Mälarstrand och gränsar till planområdet, finns en in/utfart till en parkeringsplats på kvartersmark. Denna parkeringsplats kan endast angöras via Söder Mälarstrand.

Påsundsbacken ligger mellan Söder Mälarstrand och Långholmsgatan. Körbanan har ett körfält i vardera riktningen och är cirka 11 meter bred. Påsundsbacken är relativt brant och i mitten av gatan, utanför planområdet, finns en verksamhet med in/utfart till en parkering på kvartersmark.

Hastigheten är begränsad till 50 km/h och parkeringsförbud råder längs gatorna. Idag trafikeras inte Påsundsbacken eller den del av Söder Mälarstrand som berörs av planförslaget av buss i linjetrafik.

Gång- och cykeltrafik

Utmed Söder Mälarstrand längs vattnet finns idag, på parkmark, en gemensam dubbelriktad gång- och cykelbana. Inom planområdet har gång- och cykelvägen en bredd på knappt 2-3 meter. Det kan jämföras med cykelplanens krav på minst 3,25 meter bredd för dubbelriktad cykelbana utan gångbana. Den bitvis smala gång- och cykelbanan medför att konfliktsituationer mellan gående och cyklister uppkommer emellanåt, alternativt att cyklisterna väljer att cykla i körbanan bland bilarna. Gång- och cykelbanan ligger på en lägre nivå än körbanan och åtskiljs av en slänt.

*Gång- och cykelbanan
slingrar sig fram utmed
vattnet längs Söder
Mälarstrand, riktning
österut.*

Längs körbanans södra sida löper en gångbana med en bredd på mellan 1,5 och 2,5 meter inom planområdet. Den går i parkmark närmast korsningen med Pålsundsbacken och i övrigt på gatumark. Gatumarken går ända fram till fastighetsgränsen för bostadsfastigheten Lorensberg 1 som ligger på Söder Mälarstrand i direkt anslutning till planområdet.

*Söder Mälarstrand
med Västerbrons
bropelare och
gångbanan längs
vägens södra sida,
riktning österut.*

Längs Pålsundsbacken finns idag ingen cykelbana, endast smala gångbanor på var sida. Cyklister tvingas därför cykla i körbanan.

Ingen cykelparkering finns inom planområdet. Staden har låncyklar lokaliserade utanför planområdet på Söder Mälarstrands södra sida, invid korsningen med Påsundsbacken.

Tillgänglighet

Befintligt gång- och cykelstråk längs Söder Mälarstrand är lätt kuperat medan Påsundsbacken har en lutning på ca 9 procent. Stadens riktlinjer är att gång- och cykelvägar inte bör ha en lutning större än 5 procent.

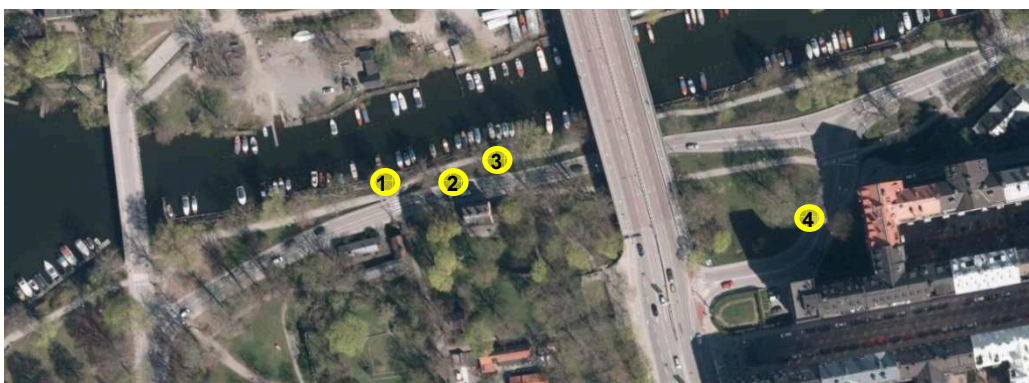
Befintlig bebyggelse

Det finns ingen bebyggelse inom planområdet. Planområdet angränsar i söder till en bostadsfastighet, Lorensberg 1, som upplåts med tomträtt.

Natur och rekreation

Söder Mälarstrand är ett populärt och mycket välbesökt promenad- och cykelstråk. Planområdet omfattar hårdgjorda promenad- och körytor, klippta gräsmattor samt lövträd inom parkmark utmed båda gatorna. Mellan Söder Mälarstrand och strandlinjen finns blandade lövträd och lägre buskvegetation.

En trädinventering har genomförts inom arbetet med cykelförbindelsen Söder Mälarstrand. Inom planområdet har sju träd inventerats. Av dessa har inga träd fått den högsta klassningen som är *stort bevarandevärde*. Fyra träd har klassats som *bevarandevärda* och övriga har fått klassningen *lågt bevarandevärde*. Tre återfinns längs Söder Mälarstrands norra sida och ett i Påsundsbacken.

De fyra bevarandevärda träden inom planområdet markerade med gul cirkel. De utpekade träden är skogsalm (1), ask (2), klibbal (3) och ask (4).

Strandskydd

Planområdet omfattas idag inte av strandskydd.

Geotekniska förhållanden

Markförhållanden

Enligt den byggnadsgeologiska kartan består marken inom planområdet huvudsakligen av lera/mindre mäktig lera. Påsundsbacken samt närområdet utgörs av berg.

Hydrologiska förhållanden

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Mälaren-Stockholm. Enligt VISS oktober 2014 har Mälaren-Stockholm god ekologisk status men uppnår ej god kemisk status. Målen för Mälaren-Stockholm är att god ekologisk status ska uppnås till 2015 och god kemisk status ska uppnås till 2015.

Dagvatten

Dagvatten avleds idag via ledningar till Henriksdals reningsverk.

Planförslag

Gång-, cykel- och biltrafik

Söder Mälarstrand

Planförslaget innebär att körbanan på Söder Mälarstrand förskjuts söderut för att skapa plats på norra sidan för en dubbelriktad cykelbana som löper parallellt med körbanan ända till Långholmsbron. Söder Mälarstrands körbana i riktning österut placeras därmed på södra sidan om Västerbrons bropelare där det idag är parkmark. Befintlig gångbana söder om gatan kan behållas med mindre justeringar.

Den föreslagna cykelbanan uppfyller cykelplanens breddkrav på 3,25 meter. Utmed delar av sträckan anläggs cykelbanan i befintlig slänt norr om körbanan. Befintlig gång- och cykelbana närmast vattnet behålls som gångbana efter mindre justeringar för att få rimliga lutningar. Höjdskillnader mellan gångbana och cykelbana tas upp med slänter och stödmurar.

Söder Mälarstrand i riktning österut. Västerbrons bropelare syns i mitten av bilden.

I höjd med övergångsstället invid fastigheten Lorensberg 1 och västerut till Långholmsbron behålls befintlig gång- och cykelväg med mindre justeringar.

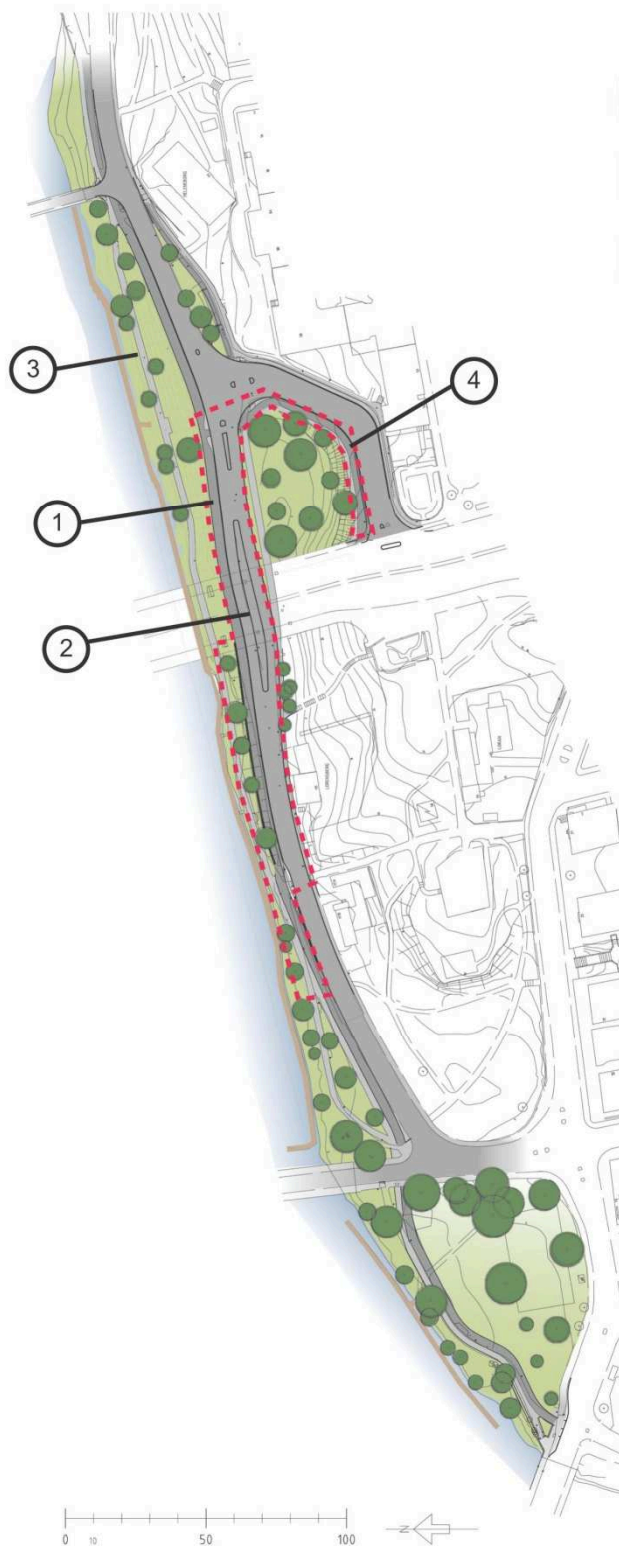
Pålsundsbacken

Planförslaget innebär att södra/östra kanten av Pålsundsparken planläggs som gata i syfte att rymma en 3,25 meter bred dubbelriktad cykelbana med gångbana närmast parken. Som mest minskar parkmarken med 4,5 meter mot Pålsundsbacken. En ny cykelöverfart byggs över Söder Mälarstrand där den nya gång- och cykelbanan längs Pålsundsbacken når Söder Mälarstrand. På så sätt knyts cykelstråket längs Söder Mälarstrand ihop med cykelbanan längs Pålsundsbacken. Då gång- och cykelbanor får anläggas på parkmark föranleder intrånget i parkmarken egentligen inte planändring. Den parkmark som tas i anspråk för ny gång- och cykelbana föreslås dock ändras till gatumark för att reglera anläggnings- och driftansvaret.

Pålsundsbacken i riktning ner mot Söder Mälarstrand. Gatan breddas norrut och västerut in i parken för att ge plats för en ny gång- och cykelbana.

Illustrationsplan, teckenförklaring

Planområdesgräns

Gata

Cykelbana

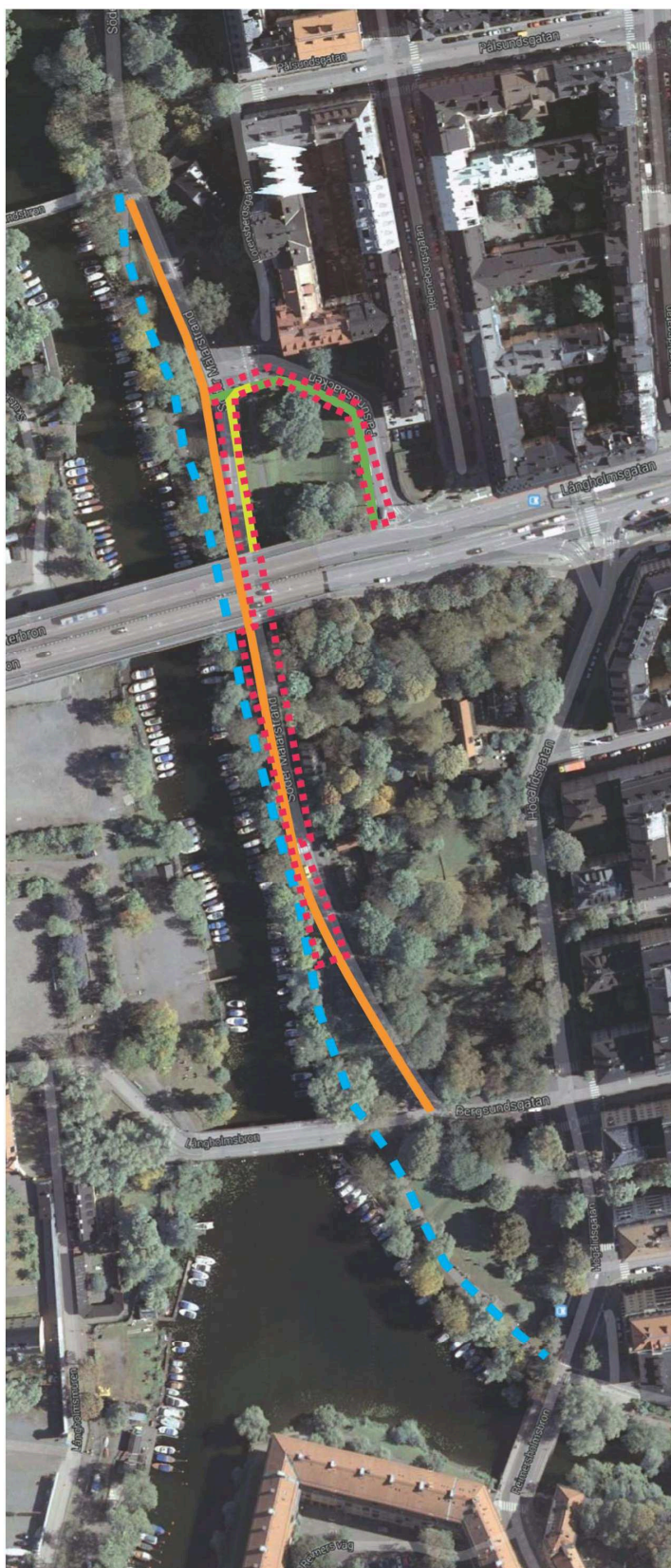
Gångbana

1. Ny dubbelriktad cykelbana som placeras i befintlig körbana.
2. Körbana som behöver anläggas på planlagd parkmark på grund av den nya cykelbanans placering.
3. Befintlig gång- och cykelbana behålls som gångbana med smärre justeringar
4. Ny dubbelriktad cykelbana med gångbana.

De träd som måste fällas på grund av den nya cykelbanan kommer ersättas med nya i största möjliga mån.

Illustrationsplanen visar ett uppskattat antal och placering av träd.

Illustrationskarta över planförslaget. Illustration: Grontmij.

Satellitfoto, teckenförklaring

Planområdesgräns

Sträcka av Söder Mälarstrands cykelbanor som ska förbättras inom projektet.

Läge och sträckning där körbanan behöver anläggas på planlagd parkmark på grund av den nya cykelbanans placering.

Läge och sträckning för ny dubbelriktad cykelbana som placeras i befintlig körbana.

Läge och sträckning för ny dubbelriktad gång- och cykelbana som placeras i kanten av Pålsundsparken.

Illustration på satellitfoto över området som visar förändringar inom berört område.
Illustration: Grontmij.

Västerbron

Delar av Västerbron korsar planområdet och utgör en betydelsefull förbindelse mellan stadsdelarna Södermalm och Kungsholmen. Brons placering över Söder Mälarstrand regleras genom bestämmelse på plankartan. Utrymmet under bron måste, liksom idag, ha en frihöjd om minst fyra meter för framkomlighet för utryckningsfordon.

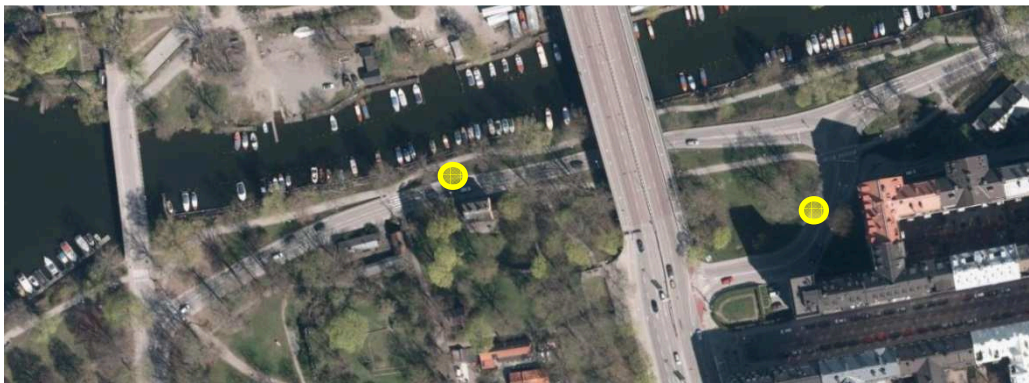
Tillgänglighet

Cykelbanan längs Söder Mälarstrand har på kortare sträckor en lutning på ca 5 procent. Påsundsbacken lutar idag ca 9 procent på del av sträckan. Den nya gång- och cykelbanan utmed backens parksida kommer längs delar av sträckan att bli ännu något brantare.

Park och natur

I planförslaget bekräftas ett stråk med befintlig parkmark mellan Söder Mälarstrand och Påsundet i syfte att hantera stödmurar som kommer att behövas för att ta upp höjdskillnader mellan ny cykelbana och befintlig gångbana. Plankartan har en administrativ bestämmelse som ger möjlighet att anlägga upp till 1,5 meter höga stödmurar utan bygglov.

Anläggandet av nya cykelbanor innebär att fyra träd, tre askar och en blodlönn, behöver fällas inom planområdet. Två av askarna har enligt den inventering som gjorts inom ramen för utveckling av cykelstråket getts mellanklassningen *bevarandevärda* och de övriga två den lägre klassningen *lågt bevarandevärde*. Inget träd som behöver fällas har bedömts ha *stort bevarandevärde*.

Läget för de två bevarandevärda askarna som behöver fällas inom planområdet är markerade med gula cirklar.

Grönkompensation för de träd som fälls planeras att ske utmed cykelförbindelsen Söder Mälarstrand och kan därför komma att ske även utanför planområdet.

Den nya gång- och cykelbanan utmed Pårsundsparkens slänt innebär att slänten mot Pårsundsbacken flyttas norrut och kompletteras med några nya träd i slänten. Parkens karaktär behålls.

Strandskydd

När gällande detaljplaner ersätts eller upphävs återinträder tidigare upphävt strandskydd enligt 7 kap 18 g § miljöbalken. Strandskyddet upphävs inom hela planområdet genom bestämmelse på plankartan. Skälen till det är att planområdet sedan en lång tid tagits i anspråk för gång-, cykel- och biltrafik samt utgör en mindre del av ett sammanhängande strandområde som inte omfattas av strandskyddet. Planförslaget syftar till att få en fungerande cykelförbindelse utmed Söder Mälarstrand och befintlig gång- och cykelväg utmed stranden behålls som gångväg. Planförslaget innebär därför ingen begränsning i allmänhetens tillträde till stranden.

Teknisk försörjning och säkerhet

Markledningar

Inom större delen av planområdet finns ledningar för dagvatten, spillvatten, el, opto, tele, vatten, gas samt elledningar för trafiksignaler och belysning. Ledningarna påverkas i olika grad och kan behöva flyttas om inom planområdet då Söder Mälarstrand får en annan sträckning och nytt korsningsläge. Inga konflikter föreligger för opto/fiberkablage.

Räddningstjänst

Både Söder Mälarstrand och Pårsundsbacken är primära utryckningsvägar. Söder Mälarstrand under Västerbron måste därför ha en fri höjd på 4 meter och en fri körbanebredd av 3,5 meter. I det aktuella förslaget är gatumarken disponerad så att det norra körfältet under Västerbron är 3,25 meter längs en 35 meter lång sträcka. Framkomligheten bedöms inte vara påverkad i någon större utsträckning då körbanan har fungerande körspår och sträckan är begränsad.

Gestaltungsprinciper

I samband med utvecklingen av cykelbanorna längs Söder Mälarstrand och Pårsundsbacken är det betydelsefullt att se över

belysningen och att belysningsmässigt gestalta platsen under Västerbron. Detta för att öka vistelsekvaliteten och tryggheten under dygnets mörka timmar.

Hantering av höjdskillnader med slänter och stödmurar bör ges en omsorgsfull gestaltning i utformning och materialval så att cykelstråket tillförs ökade vistelsekvaliteter. Konstruktionen av stödmurar kan utföras i betong men föreslås då kläs med granit.

I övrigt ska stadens riktlinjer för utformning av cykelbanor följas.

Konsekvenser

Behovsbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan och bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas nedan.

Naturmiljö

Planförslaget innebär att naturvärden går förlorade genom de bevarandevärda träd som behöver fällas. Förslaget innebär även att träd och buskar som inte har getts en bevarandeklassning tas bort för att rymma nya gång- och cykelbanor. Den nya körbanans placering på parkmark, vilket är det som föranleder planändring, påverkar inga träd. Eftersom det planeras för kompensation för de naturvärden som tas bort, samt att den huvudsakliga orsaken till detaljplaneändringen inte påverkar några träd, bedöms planförslaget innebära mindre konsekvenser för naturmiljön.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Planförslaget bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten eftersom näringsämnen eller förorenande ämnen inte tillförs Mälaren-Riddarfjärden/Mälaren-Stockholm. Dagvatten från planområdet avleds via befintliga dagvattenledningar i Söder Mälarstrand. Vatten från avloppsledningen renas sedan vid Henriksdals reningsverk för att sedan släppas ut i Saltsjön via kulvert. Byggherren får inte genom val av byggnadsmaterial förorena dagvattnet med tungmetaller eller andra miljögifter.

Tidplan

Antagande i SBN kv 4 2015

Genomförande

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning

Stadsbyggnadskontoret upprättar detaljplan och svarar för myndighetsutövning vid granskning och bygganmälan. Trafikkontoret ansvarar för genomförandet av planen.

Avtal

Trafikkontoret står för de kostnader som är relaterade till planarbetet vilket regleras i ett planavtal.

Verkan på befintliga detaljplaner

Planförslaget innebär att stadsplan pl 7864A, fastställd 1987, upphör att gälla inom planområdet när denna detaljplan vinner laga kraft.

Ekonomiska frågor

Trafikkontoret står för alla kostnader som är relaterade till genomförandet av planen vilket innebär anläggande av gata och cykelbanor, flytt av ledningar samt grönkompensation.

Fastighetsrättsliga frågor

Planområdet utgörs av del av fastigheterna Södermalm 1:23, 3:1, 3:15 och 3:16 som alla är i stadens ägo.

Detaljplanen redovisar avgränsning mellan användningar inom allmän platsmark. Ingen fastighetsbildning krävs för planens genomförande.

Tekniska frågor

Planförslaget innebär att ledningar i gatu- och parkmark kan behöva läggas om till följd av ny gatusträckning. Det är konstaterat att inga konflikter föreligger för opto/fiberkablage.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år efter det att planen vunnit laga kraft.